

SIRIRI

Praha 7. 6. 2023

TZ SIRIRI: Český program Škola hrou pokračuje dál ve středo-afrických školách

Ve středu 31. 5. se ze Středoafričské republiky vrátila ředitelka SIRIRI o.p.s., Jana Škubalová; o 14 dní dříve pak také zakladatelka Ludmila Böhmová. Obě dvě se na místě setkaly s místními učiteli zapojenými do programu Škola hrou v SAR. Cílem bylo posunout program dál k jeho větší autonomii a naplánovat dvě školení na srpen. Program vytvořila v roce 2015 česká organizace SIRIRI a je postaven na výuce v mateřském jazyce sango. Cílem programu je zkvalitnit vzdělávání na prvním stupni středoafričských základních škol.

„Zájem o vzdělávací program Škola hrou ve Středoafričské republice stále narůstá. K důvodům tohoto zájmu patří i to, že po osmi letech realizace programu se stal nový styl výuky u dětí velmi oblíbený a má i objektivně měřitelné dobré výsledky. Během dvouleté covidové přestávky, kdy se nebylo možné z ČR do SAR dostat, žil program dál prostřednictvím místních učitelů, kteří metody nadále využívali ve výuce. Učitelé si ho tedy sami převzali a my se nyní snažíme je v jeho využívání nadále podporovat formou supervize.

Do SAR se nám podařilo dostat znovu až na jaře 2022. V několika třídách jsme našli lokálně vyráběná počítadla ze dřeva a víček od pet lahví. Učitelé nás žádali o další školení a didaktické kresby do škol, kde ještě nejsou. Proto jsme se rozhodli doplnit didaktické kresby vesnickým školám v oblasti kolem města Bozoum a Baoro. Na přelomu srpna a září proběhlo školení, které vedli středoafričtí učitelé už jen se supervizní podporou ze strany SIRIRI.

Touto cestou chceme jít i v tomto školním roce. Z toho důvodu jsme během naší letošní květnové cesty v rámci evaluace navštívili více jak 30 učitelů při výuce ve třídách, což nám umožnilo posbírat podněty pro další práci a stanovit priority pro další školení v srpnu. Také jsme během jednoho víkendu podpořili naše lokální školitele novými pedagogickými nástroji. Za to, že může SIRIRI poskytnout středoafričským učitelům potřebné pomůcky, vděčí mnoha dárcům a podporovatelům.“ popisuje ředitelka SIRIRI o.p.s, Jana Škubalová.

O vzdělávacím programu Škola hrou ve Středoafričké republice

Vzdělávací program Škola hrou vytvořila SIRIRI v roce 2015, je inspirován myšlenkami J. A. Komenského a vychází z principů moderní pedagogiky. Má za cíl zkvalitnit vzdělávání na prvním stupni středoafričkých základních škol. Program je postaven na práci evropských odborníků, kteří na něm se SIRIRI spolupracují. Připravují didaktické pomůcky a podklady pro kurzy v SAR, během nichž jsou proškoleni místní učitelé. Absolventi školení na závěr dostanou pro své třídy slabikáře v rodném jazyce sango. Součástí programu jsou také didaktické nástěnné kresby, které vznikají podle návrhů českých umělců Davida Böhma a Jiřího Franty a nahrazují chybějící učebnice. Program má i měřitelné výsledky: při výuce ve francouzštině umí číst v SAR jen necelá polovina absolventů prvního stupně základní školy, zatímco ve třídách učitelů, kteří učí podle programu Škola hrou, čte již na konci prvního ročníku 90 % dětí.

V červnu 2018 udělila Česká rozvojová agentura programu Škola hrou v SAR cenu SDGs, unikátní ocenění za naplňování Cílů udržitelného rozvoje OSN v Česku. Program Škola hrou spojuje využití moderních pedagogických metod s autorskou přípravou, tiskem a distribucí didaktických pomůcek v národním jazyce sango. Na jaře 2020 došlo k celosvětové covidové pandemii, proto musela být realizace programu ze strany SIRIRI pozastavena a zůstala plně v rukou středoafričských učitelů.

Až v roce 2022 bylo možné navštívit některé školy a učitele a ukázalo se, že učitelé nadále vyučují v sango a používají nabyté vědomosti a pomůcky při výuce na prvním stupni. Program tedy v duchu udržitelnosti a nezávisle na přítomnosti školitelů z Evropy pokračuje dál. SIRIRI vytvořila pro podporu středoafričských školitelů dvě série výukových videí, které je možné distribuovat na flash discích. V první části autoři a výtvarníci vysvětlují filozofii programu a metodické kroky k naplnění pedagogických cílů. Druhá část slouží jako praktická ilustrace práce středoafričských školitelů z průběhu školení svých kolegů.

V roce 2023 je v plánu realizace dalšího školení, které opět proběhne v režii středoafričských školitelů, s finanční a supervizní podporou SIRIRI.

O Středoafričké republice (SAR)

Středoafričská republika je jednou z nejchudších zemí světa. Gramotnost obyvatelstva staršího patnácti let je v SAR podle statistik dlouhodobě nejnižší na světě. Podle mezinárodního indexu (prosperity.com) srovnávajícího země z hlediska dostupnosti a úrovně vzdělávání je v roce 2019 SAR na 164. místě ze 167 sledovaných zemí. Děti před

nástupem do školy znají jen nejrozšířenější jazyk sango. Výuka na školách ale probíhá převážně ve francouzštině, což dětem ztěžuje osvojení základního učiva. Úroveň státních škol je slabá. Středoafriické ministerstvo školství dlouhodobě není s to zajistit učitelům nejen pravidelné platy, ale ani jejich dostatečné vzdělávání.

O SIRIRI, o.p.s.:

SIRIRI je česká obecně prospěšná společnost, která pomáhá ve Středoafriické republice. Od svého vzniku v roce 2006 se tato nevládní, nenáboženská a nepolitická organizace zaměřuje na rozvoj vzdělávání, zdravotnictví a zemědělství.

Kontakty:

Jana Škubalová, ředitelka SIRIRI o. p. s.

jana.skubalova@siriri.org

tel: 720 477 271

Ludmila Böhmová, iniciátorka programu

Škola hrou v SAR

ludmila.bohmova@siriri.org

tel: 601 577 441